

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

BDP

Sayı: 600
Tarih: 16.02.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Acele Kamulaştırma başlıklı 27. Maddesinin; Hasankeyf'de baraj, Uşak-Eşme, İzmir-Efemçukuru'nda siyanürle altın madeni işletmeciliği, Amasya Taşova, Dersim, Antalya-Alakır'da Hidro-Elektrik Santrali, Mersin'in Çay, Çilek ve Özgürlük mahallerinde kentsel dönüşüm yapan şirketlerin lehine uygulanması konusunda Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Ertuğrul KÜRKÇÜ
Mersin Milletvekili

GEREKÇE:

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Acele Kamulaştırma başlıklı 27. maddesinde: "3634 Sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleciliğine Bakanlar Kurulunca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olan taşınmaz malların kamulaştırılmasında kıymet takdiri dışındaki işlemler sonradan tamamlanmak üzere ilgili idarenin istemi ile mahkemece yedi gün içinde o taşınmaz malın 10. madde esasları dairesinde ve 15. madde uyarınca seçilecek bilirkişilerce tespit edilecek değeri, idare tarafından mal sahibi adına 10. maddeye göre yapılacak davetiye ve ilanda belirtilen bankaya yatırılarak o taşınmaz mala el konulabilir." kuralına yer verilmiştir.

3634 Sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu'nun 1.maddesinde ise; "Seferberlik ve savaş hali ile bu hallerin henüz ilan edilmemiş olduğu ancak savaşı gerektirebilecek bir durumun meydana geldiği gerginlik ve kriz dönemlerinde yapılacak seferberlik hazırlıkları ile kıtaların toplanması esnasında, alelade vasıtalarla temin edilemeyen bütün askeri ihtiyaçları veya hizmetleri bu Kanun hükümleri dairesinde vermeye veya yapmaya her şahıs borçludur" denilmek suretiyle kanunun hangi koşullarda uygulanacağı belirtilmiştir.

2.Dünya Savaşı öncesi, Türkiye'nin savaşa girme olasılığı gözetilerek 1939 yılında çıkartılan bu kanun ile savaş koşullarındaki acil askeri ihtiyaçların karşılanması için Bakanlar Kurulu'na yurt savunması gerekçesiyle ihtiyaç duyulan taşınmazlara "el koyma" yetkisi verilmiştir. Bu halde dahi "askeriye" bu yetkiyi tek başına kullanamamakta ve ihtiyaç duyduğu taşınmazlara olağan kamulaştırma prosedürü dışında el konulabilmesi için Bakanlar Kurulu'nun kararına ihtiyaç duyulmaktadır. El koyma kararı ve hangi taşınmazlara el konulduğu belirtilmek suretiyle Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır.

"Savaş Hukuku" içinde istisnai bir kamulaştırma yolu olarak getirilen "Acele Kamulaştırma" uygulaması, AKP Hükümeti döneminde olağan bir kamulaştırma yolu haline getirilmiştir. 2004 yılında TBMM'nin iradesi yok sayılarak Bakanlar Kurulu kararı ile EPDK'ya Acele Kamulaştırma yetkisi devredilmiştir. EPDK, enerji, madencilik, doğalgaz ve petrol sektörlerinde bu yetkiyi hiçbir yasal sınırlama ve denetim olmadan kullanmaktadır. EPDK tarafından lisans verilen şirketlerin talebi üzerine Acele Kamulaştırma yoluna gidilmektedir. Genelkurmay Başkanı'na savaş koşullarında tanınmayan el koyma yetkisi, şu anda sayılan sektörlerde faaliyet yürüten ve hükümete yakın olan şirketlere tanınmaktadır.

Türkiye'deki enerji yatırımları içerisinde sadece HES projelerinin sayısı iki bini geçmektedir. Bu **istisnai kamulaştırma yolu** ile EPDK, Türkiye'nin hemen her yerindeki taşınmazlara özel şirketler lehine el koyma yetkisine kavuşturulmuştur. Taşınmazları hakkında EPDK tarafından Acele Kamulaştırma Kararı alınan yurttaşlar, Bakanlar Kurulu kararlarından farklı olarak, EPDK kararlarının yayımlanması yönünde bir düzenleme olmadığından, ancak taşınmazlarına el konulduktan sonra bu kararlardan haberdar olmaktadır.

Bu yöntemle; Bakanlar kurulunun 16.12.2011 tarihli kararı ile 29.12.2011 tarihli 28157 sayılı resmi gazetede yayınlanan Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Özgürlük, Çilek ve Çay mahallelerinde kentsel dönüşüm amacıyla ayrıca İzmir-Efemçukuru ve Uşak-Eşme'deki siyanürlü madencilik projeleri, Hasankeyf, Amasya-Taşova ve Dersim'deki HES ve baraj projelerinde yurttaşların yaşam alanları gasp edilmiştir. 2004 yılında bu yetkinin EPDK'ya verilmesiyle Acele Kamulaştırma kararlarının Resmi Gazete'de yayımlanması zorunluluğu da ortadan kalkmıştır. Türkiye coğrafyasının ne kadarının bu yöntemle sermaye tarafından işgal edildiği Meclis Araştırması tarafından ortaya çıkarılabilir.

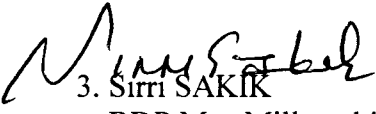
Sermayenin doğal varlıklarımıza, sularımıza, toprağımıza, yaşam alanlarımıza ve geleceğimize karşı başlattığı bu savaş hukuku politikasının araştırılması TBMM'nin öncelikle görevlerinden sayılmalıdır. Kaldı ki şirketlere devredilen bu yetki, aslen TBMM'nin iradesi yok sayılarak devredildiğinden TBMM kendi varlık nedenini savunmak adına bu meselede taraf olmalıdır.

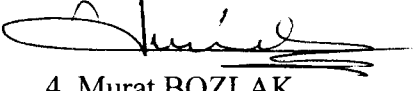
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

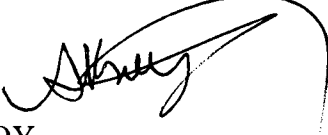
2. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

3. Sirri SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

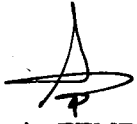
5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

7. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

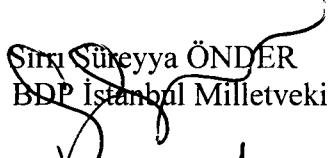
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

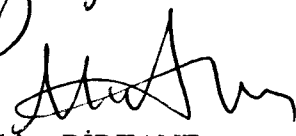
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

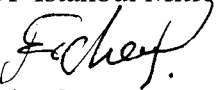
14. Sirri Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

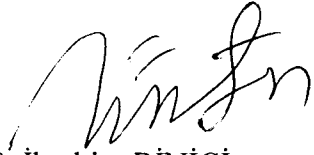
16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

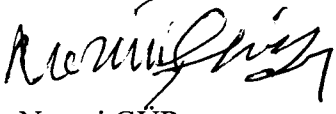
17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili